

Vzpomínka na krajinu, kterou jsem nikdy neviděl České umění 1903–1943 ze sbírek Národní galerie v Praze

Západočeská galerie v Plzni, výstavní síň Masné krámy, Pražská 18
24. května – 18. srpna 2013

Vernisáž 23. května v 17 hodin

Na podzim roku 2010 navštívili Českou republiku zástupci Muzea současného umění z **jihokorejského Soulu** a seznámili se s aktuálními výstavami a stálými expozicemi některých institucí. Mimo jiné shlédli i stálé expozice v Národní galerii v Praze, ve Veletržním paláci a po návratu zahájili jednání o možnosti představit českou modernu v jejich instituci. Výstava, největší zahraniční akce Národní galerie za poslední dvě desetiletí, se uskutečnila v lednu až dubnu letošního roku a vzbudila mimořádnou pozornost médií a odborné i laické veřejnosti.

Na výstavu byla vybrána díla, která v současné době nejsou vystavena ve stálé expozici NG, nicméně patří ke klíčovým pracím české moderny a ukazují bohatý fond, který NG spravuje, a zároveň dokládají mimořádně vysokou úroveň českého malířství a sochařství prvních čtyř desetiletí 20. století. Název výstavy byl zvolen podle jednoho z vystavených obrazů Josefa Šímy a odkazuje k faktu, že inspirace zejména francouzským moderním uměním se šířila téměř po celém světě, a to i do míst, kde výtvarníci měli minimální možnost vidět originály těchto děl. Důležitým zjištěním byl i fakt, jak intenzivně jsou kultura, kulturní instituce a jejich vazby na zahraničí podporované korejskou vládou a kultura obecně považována za velmi důležitý prvek života společnosti – určitou paralelu je možné spatřit právě v období meziválečného Československa, tzv. první republiky, kdy se podobně kultura stala politikou malého národa.

Aktuální výstava v Západočeské galerii v Plzni je modifikací výstavy v Soulu. Je upravena pro prostory Masných krámů a doplněna o plastiky, které v Koreji vystaveny nebyly. Jejím cílem je v téměř edukativní podobě ukázat hlavní linku, příběh, který české umění této doby prožívalo, a představit hlavní směry a proudy, které utvářely podobu českého umění prvních čtyř desetiletí 20. století. Soustřeďuje se na ty osobnosti, jejichž tvorba přesáhla hranice domácího regionu a zapsala se do dějin evropského a v některých případech i světového výtvarného umění.

Výstava je členěna do tří kapitol, samostatný oddíl je věnován tvorbě **Františka Kupky** a naznačuje jeho promyšlenou cestu k nefigurativnímu umění. První část výstavy se zabývá lety **1903–1918**. V roce 1905 měl v Praze velkou výstavu norský malíř Edvard Munch, což se stalo iniciační událostí pro rozvoj českého moderního umění. Vznikla celá řada špičkových děl, která můžeme nejprve řadit k širokému proudu expresionismu, postupně transformovanému do kubistického tvarosloví. Právě český kubismus zaujímá v evropském umění výjimečné místo; principy tohoto směru zde byly pochopeny a dále inovativně rozvíjeny do velmi specifických podob. Druhá část výstavy představuje léta **1918–1930** a vizuální pestrost v nově vzniklé Československé republice. Nové politické a společenské uspořádání se podepsalo i na podobě českého umění – na jedné straně optimismus a pohrávání si s žánry, formami a obsahy, na straně druhé civilistní a sociální témata. Poslední část výstavy je věnována letům **1930–1943**, kdy se české umění osamostatnilo od svých vzorů a dokázalo přijít s vlastními koncepty, rezonujícími s celkovým charakterem světového umění. Surreálná a imaginativní díla zároveň vyjadřovala obavy z dobové politické i společenské situace, která vyústila v tragédii druhé světové války. Velká pozornost je věnována dílu **Josefa Šímy**, jenž v blízkosti surrealismu nově zhodnotil motivy světla a jednoduchých tvarů. Klíčovým autorem je ovšem **Emil Filla**, jehož tvorba téměř příběh českého moderního umění shrnuje a zastřešuje.

Výstava ukazuje na vybraných dílech dějiny českého výtvarného umění první poloviny 20. století a naznačuje, jak důležité jsou z hlediska poznávání kulturní historie tzv. stálé expozice, které mají výrazný vliv na vzdělávání a kultivování nejširší veřejnosti. Proto by chtěla Západočeská galerie v Plzni také touto výstavou upozornit na fakt, že jako jedna z mála krajských galerijních institucí stále nemá z prostorových důvodů možnost představit prostřednictvím vlastní stálé expozice své sbírkové fondy, které přitom patří mezi nejhodnotnější v rámci celé České republiky.

K výstavě je vydáván katalog-průvodce sloužící pro základní orientaci ve sledovaném období a zasazující příběh českých avantgard do politického i společenského kontextu. Vedle toho ZČG připravila řadu doprovodných programů, zahrnující komentované prohlídky, přednášky i víkendovou dílnu pro rodiče s dětmi.

Autorka textu: Helena Musilová

Koncepce výstavy	Helena Musilová
Kurátoři výstavy	Petra Kočová, Jana Šmídmajerová
Spolupráce	Národní galerie v Praze
Architektonické řešení	Jaroslav Bárta
Grafický design	Jaroslav Bárta, Matěj Bárta
Překlad	EUFRAF Group – Překladatelské a tlumočnické centrum EUFRAT
Doprovodný program	Marcela Štýbrová, Jiří Hlobil

Záštitu nad výstavou převzali	Alena Hanáková, ministryně kultury České republiky Milan Chovanec, hejtman Plzeňského kraje Martin Baxa, primátor města Plzně
--------------------------------------	---

Výstavu připravily	Západočeská galerie v Plzni a Národní galerie v Praze
---------------------------	---

Výstava byla podpořena z projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015 za finanční podpory Ministerstva kultury ČR. www.plzen2015.eu, www.mkcr.cz

PARTNEŘI

Plzeňský kraj, Plzeň 2015, o.p.s., Ministerstvo kultury ČR, Rada galerií ČR, Bohemia Sekt, Kunsttrans Praha

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Art+Antiques, Ateliér, Mladá fronta DNES, I-Prague, Centrum Bavaria Bohemia Schönsee, Český rozhlas Plzeň, Plzen.cz, Railreklam

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY S AUTORKOU VÝSTAVY

24. 5. a 11. 6. 2013 od 17 hodin

DOPROVODNÝ PROGRAM

22. 6. 2013 ve 14 hodin

Sobotní ateliér pro rodiny s dětmi. Lektorské oddělení NG v Praze

17. 7. 2013 v 17 hodin

České umění před druhou světovou válkou. Přednáší Helena Musilová (NG v Praze)

KONTAKT PRO MÉDIA:

Mgr. Eva Reitspiesová

tisková mluvčí ZČG

mobil: 731 474 266, e-mail: reitspiesova@zpc-galerie.cz